

Op verzoek van de leden van de CDA- en de SP-fractie de antwoorden op de vragen van de manifestpartijen zoals gesteld in de bijlagen 1, 3 en 4 van het nader voorlopig verslag

Vraag 1

Kan de regering ingaan op de vraag in hoeverre de compensatieplicht als normatief kader in de verordening een plaats moet krijgen? Wat is in dit kader de gedachteontwikkeling bij het opstellen van een modelverordening door de VNG? Is er al inzicht in welke normen gemeenten formuleren en de relatie met het wetsontwerp?

Antwoord 1

Artikel 5 van de Wmo regelt ondermeer dat gemeenten in verordeningen regels moeten stellen ten aanzien van door de gemeente te verlenen individuele voorzieningen en de voorwaarden waaronder burgers daar aanspraak op hebben. Gemeenten dienen daarbij het bepaalde bij of krachtens de Wmo in acht te nemen. Aangezien de compensatieplicht (artikel 4) onderdeel van de wet is, is het vanzelfsprekend dat gemeenten de compensatieplicht in hun verordeningen een plaats geven.

De vraag of gemeenten zowel maatwerk leveren als aan de compensatieplicht voldoen, dient op lokaal niveau te worden beantwoord. Daarvoor gelden de gebruikelijke democratische wegen en zijn in de wet de volgende waarborgen opgenomen:

- de planverplichting;
- de verplichte consultatie van burgers bij voorbereiding van het beleid;
- het verplichte advies van representatieve organisaties van burgers als B&W het plan ter goedkeuring aan de gemeenteraad voorlegt en alles wat daarover ook in de Gemeentewet is bepaald;
- de verplichte aandacht voor kleine groepen;
- de verordeningsplicht voor individuele voorzieningen;
- de verplichting aan gemeenten om burgers in een vroeg stadium van beleidsontwikkeling de gelegenheid te geven de agenda van het beleid te beïnvloeden en hen daarvoor de benodigde informatie te verschaffen;
- de verplichting voor gemeenten om zich bij de beleidsvoorbereiding te vergewissen van de belangen en behoeften van ingezetenen die hun belangen en behoeften niet goed kenbaar kunnen maken en hen daarvoor de benodigde informatie te verschaffen.

Het is uiteindelijk ter beoordeling aan de rechter of de gemeente in individuele beslissingen voldoende recht gedaan heeft aan het beginsel van de compensatieplicht.

Vraag 2

Heeft de regering inzicht in de wijze waarop de VNG de kortdurende zorg opgenomen heeft in de modelverordening? Wat vindt de regering van de manier waarop de kortdurende zorg door de VNG is opgevat en verwerkt in de modelverordening? Hoe is de verhouding tussen de aanvullende verzekering en een gemeentelijke verordening? Welke regeling is prioritair?

Antwoord 2

De regering gaat er van uit dat met kortdurende zorg de huishoudelijke verzorging na ziekenhuisopname wordt bedoeld. Ter verduidelijking: de functie huishoudelijke verzorging

wordt overgeheveld vanuit de AWBZ naar de Wmo. Er wordt geen onderscheid gemaakt in soorten huishoudelijke verzorging. De huishoudelijke verzorging na een ziekenhuisopname komt dus ook in de Wmo.

De regering heeft kennisgenomen van de wijze waarop de VNG de definities kortdurend en langdurend heeft vormgegeven in de modelverordening. Voor de zorgvuldigheid wordt opgemerkt dat in de verordening het gebruik van de regel wordt benoemd, en dat in de toelichting op de verordening de uitzonderingen hierop worden vermeld. Ten aanzien van hulp bij het huishouden staat in de verordening dat langdurige noodzakelijkheid als uitgangspunt wordt genomen. Echter in de toelichting op de modelverordening staat: “een uitzondering op de regel dat de aangevraagde voorziening langdurig noodzakelijk moet zijn, wordt gevormd door situaties waarin voor een afzienbare periode hulp bij het huishouden nodig is, bijvoorbeeld bij ontslag uit het ziekenhuis na een opname of bij een ontregeld huishouden”.

Tevens wordt gevraagd naar de verhouding tussen de aanvullende verzekering en een gemeentelijke verordening. Het staat verzekeraars vrij om aanvullende verzekeringen op dit terrein aan te bieden. De kans dat verzekerden daar gebruik van zullen maken, zal te verwaarlozen zijn. De compensatieplicht die op gemeenten rust, draagt er zorg voor dat burgers dat aangeboden krijgen wat noodzakelijk is om te kunnen functioneren, zonder dat zij daarvoor nog eens extra moeten betalen.

Vraag 3

Artikel 4 van het wetsvoorstel benoemt de doelgroep van de compensatieplicht en de vier gebieden waarover deze zich uitstrekt: persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder g, onderdeel 4°, 5° en 6°, ondervindt in zijn zelfredzaamheid en zijn maatschappelijke participatie. De Memorie van Toelichting geeft aan dat de Wmo zich uitstrekt tot mensen met beperkingen, mensen met een chronisch psychisch probleem, mensen met een psychosociaal probleem, mantelzorgers en vrijwilligers. Kan de regering ingaan in hoeverre in een (model)verordening de doelgroep van de wet kan worden ingeperkt tot mensen met een beperking bijvoorbeeld als het gaat om voorzieningen waarmee de rest van de doelgroep van de Wmo wordt buitengesloten van de compensatieplicht en van de vier gebieden genoemd in artikel 4?

Antwoord 3

Artikel 4 van het wetsvoorstel omschrijft op welk gebieden en voor welke doelgroepen de compensatieplicht geldt. De modelverordening opgesteld door de VNG sluit hierbij aan. De doelgroepen van de wet kunnen niet bij gemeentelijke verordening worden ingeperkt.

Vraag 4

In de modelverordening van de VNG is de ICF zeer beperkt opgenomen als omschrijving van beperkingen en als een verplichting voor derden die gemeenten adviseren over voorzieningen. Wat vindt de regering van deze uitwerking door de VNG? Wat is volgens de regering de reikwijdte van de ICF die de VNG hanteert? Is het niet zeer wenselijk dat de begrippen een huishouding voeren, zich verplaatsen eveneens door middel van ICF definities omschreven worden? Heeft de regering de indruk dat alle onderwerpen in artikel 4 en de toelichting nu goed en integraal zijn verwoord in de modelverordening? Biedt de modelverordening nu een voldoende handvat voor de burger en de rechter om te weten waar men aan toe is?

Antwoord 4

Het advies van de regering aan gemeenten om gebruik te maken van het begrippenkader van de ICF-classificatie is geheel in lijn met de wens van de Tweede Kamer om de ICF-classificatie als uniform begrippenkader te gebruiken. De VNG heeft aan dit advies gevolg gegeven in haar modelverordening.

Vraag 5

Kan de regering ingaan in hoeverre het CIZ werkdocument 'Gebruikelijke zorg' dient als een kader voor het afbakenen van de grens tussen enerzijds gebruikelijke zorg en anderzijds bovengebruikelijke zorg die vrijwillig is en niet afdwingbaar i.c. mantelzorg? In hoeverre bestaat er vrijheid om het begrip 'gezamenlijk voeren van een huishouden' van artikel 1, lid 4 en 5 van het wetsontwerp in een (model)verordening te 'vertalen' in bredere begrippen zoals leefeenheid? Wat vindt de regering van de consequentie van de VNG omschrijving namelijk dat huishoudelijke zorg alleen nog toegankelijk is voor alleenstaanden?

Antwoord 5

Het werkdocument 'Gebruikelijke zorg' is opgesteld binnen de kaders van de AWBZ en geeft inderdaad de grens aan tussen gebruikelijke zorg en mantelzorg.

In de modelverordening van de VNG wordt opgemerkt dat een persoon niet in aanmerking komt voor hulp bij het huishouden als tot de leefeenheid waar deze persoon deel van uitmaakt een of meer huisgenoten behoren die wel in staat zijn het huishoudelijk werk te verrichten. Hiermee is dus niet gezegd dat hulp bij het huishouden uitsluitend aan alleenstaanden wordt verstrekt. Bij deze formulering van de verordening wordt bij het vaststellen van de aanspraak eerst bezien of en in hoeverre eventueel andere personen binnen de leefeenheid zelf de problemen kunnen oplossen.

Vraag 6

Artikel 6 van het wetsvoorstel regelt de keuzevrijheid voor burgers ten aanzien van zorg in natura of een persoongebonden budget. De toelichting van het bijbehorende Amendement 100 van de leden Van Miltenburg c.s. stelt nadrukkelijk dat dit een verplichting is, dat alleen van de regel kan worden afgeweken bij overwegende bezwaren en dat de voorwaarden waaronder de keuzevrijheid vorm krijgt geen beperking mag inhouden van die keuzevrijheid. Het amendement maakt duidelijk het belang dat wordt gehecht aan keuzevrijheid voor een **PERSOONGEBONDEN BUDGET** in de Wmo. Kan de regering nog eens nader toelichten waarom het begrip 'overwegende bezwaren' dat oorspronkelijk ging om individuele situaties, verruimd wordt tot efficiency overwegingen? Is dit niet het einde van het **PERSOONGEBONDEN BUDGET**? Wanneer een gemeente goedkoop zelf inkoop, kan een gemeente dit aanmerken als een efficiency overweging om het **PERSOONGEBONDEN BUDGET** niet van toepassing te verklaren? Is het denkbaar dat een en ander geldt voor alle individuele voorzieningen? Prevaleert het argument van efficiency- kosten overweging boven dat van keuzevrijheid -kwaliteit overweging? Is dit niet contrair aan de toelichting en de tekst van het **PERSOONGEBONDEN BUDGET** amendement?

Antwoord 6

De regering wil graag toelichten wat de indieners van het amendement, dat heeft geleid tot artikel 6, ermee hebben beoogd en wat eerder in de Tweede Kamer over overwegende bezwaren in relatie tot het persoongebonden budget is gewisseld. In de toelichting op de

tweede nota van wijziging (Kamerstukken II, 2005/06, 30131, nr. 31), is toegelicht waarom de verplichting voor gemeenten om mensen de keuze te geven tussen persoonsgebonden budget en een naturavoorziening niet bestaat indien daar overwegende bezwaren tegen zijn.

De regering denkt daarbij aan gevallen waarin het zeer twijfelachtig is dat betrokkene zijn persoonsgebonden budget besteedt aan datgene waarvoor het is bedoeld. Dat kan bijvoorbeeld aan de orde zijn bij mensen met manische buien of verslavingsproblematiek. Een persoonsgebonden budget is vanzelfsprekend wel mogelijk als keuzemogelijkheid indien deze mensen over een goed netwerk beschikken dat voor hen het beheer van het persoonsgebonden budget kan verzorgen, aldus de toelichting.

In het op 26 januari 2006 gevoerde overleg met de Tweede Kamer heeft de staatssecretaris de indieners van een op het persoonsgebonden budget betrekking hebbend amendement verzocht om in dit amendement eveneens de uitzonderingsbepaling op te nemen. De staatssecretaris heeft aangegeven het onverstandig te vinden wanneer de mogelijkheid zou ontbreken om geen persoonsgebonden budget te verstrekken in bepaalde gevallen, bijvoorbeeld wanneer het ook vanuit cliëntperspectief onverstandig is. Aan dit verzoek van de staatssecretaris is voldaan (Kamerstukken II, 2005/06, 30131, nr. 100). Het desbetreffende amendement is aanvaard en heeft geleid tot het artikel 6, zoals dat nu in het voorstel van wet is opgenomen.

In aanvulling hierop wijst de regering op de memorie van antwoord waarin zij refereert aan antwoorden op eerder gestelde kamervragen. De staatssecretaris heeft op die vragen, voorzover hier van belang, geantwoord dat het niet zo kan zijn, dat een persoonsgebonden budget verplichting de ontwikkeling van het collectief vervoer belemmert. Dit uitgangspunt is ook aan de orde geweest in het debat met de Tweede Kamer op 29 maart 2006 over Valys. Bij deze gelegenheid heeft de Tweede Kamer uitgesproken dat “efficiency-overwegingen” onder overwegende bezwaren kunnen vallen voor mensen die met het collectief vervoer kunnen reizen. De verruiming, waar de manifestpartijen op doelen, moet in het licht van deze nadere toelichting worden gezien. Hiermee is tevens de vraag of dit niet het ‘einde van het persoonsgebonden budget’ betekent ontkennend beantwoord alsook dat het genoemde voorbeeld van een gemeente die zelf goedkoop inkoopt, niet valt onder de overwegende bezwaren.

De formulering van het artikel geeft aan, dat de gemeente niet lichtvaardig mag besluiten tot het achterwege laten van de keuzemogelijkheid. Uiteindelijk beslist de rechter of de gemeente in een individueel geval op juiste gronden een bepaalde afweging heeft mogen maken.

Op de vraag van deze partijen of het denkbaar is dat ‘een en ander geldt voor alle individuele voorzieningen’ merkt de regering op dat de voorwaarden waaronder een persoonsgebonden budget als verstrekkingwijze kan worden gehanteerd, voor alle individuele voorzieningen gelden.

Vraag 7

In amendement nr. 65 worden begrippen zoals zelfredzaamheid, ontmoeten van mensen, sociale verbanden, maatschappelijk verkeer en sociaal-maatschappelijk leven genoemd.

- Is de regering van mening dat begrippen in amendement nr. 65 zoals zelfredzaamheid, ontmoeten van mensen, sociale verbanden, maatschappelijk verkeer en sociaal-maatschappelijk leven een eenduidige omschrijving behoeven?
- Kan de regering aangeven waar de in amendement nr. 65 gebezigde begrippen het meest adequaat omschreven zijn?
- Denkt de regering bij de omschrijvingen aan normaal spraakgebruik zoals in het Groot woordenboek der Nederlandse Taal, Van Dale, te vinden is? Of geeft de regering de voorkeur aan de in het amendement genoemde Internationale Classificatie menselijk

functioneren (ICF) als een leidende bron voor de omschrijving van de in het amendement gebruikte begrippen?

- Welke van deze bronnen ziet de wetgever als interpretatiekader voor de rechtelijke macht bij het interpreteren van de wetsgeschiedenis van de Wmo?

Antwoord 7

De regering is van mening dat de in artikel 4 (compensatieplicht) genoemde begrippen geen nadere omschrijving behoeven van overheidswege. Het normale taalgebruik biedt hiervoor voldoende houvast, ook als interpretatiekader voor de rechtelijke macht. Een nadere omschrijving of een normering zou belemmerend kunnen werken voor het leveren van maatwerk en afstemming op de lokale en individuele omstandigheden.

Vraag 8

Een voorbeeld van mogelijke verwarring is bijvoorbeeld het begrip 'gezamenlijke huishouding.'

Wat vindt de regering van de omschrijving zoals gebruikt in de model verordening van de VNG?

Hoe verhoudt de omschrijving van de VNG met het document 'Gebruikelijke zorg' zoals wordt gehanteerd in de AWBZ?

- Hoe verhoudt de VNG omschrijving zich met de omschrijving van het ministerie van Financiën in antwoord op de motie Omzigt/Noorman-den Uyl (30337, nr. 11) inzake het partnerbegrip en de operationele definitie van het begrip 'Gezamenlijke huishouding' in het kader van de Wet Inkomensafhankelijke regelingen? Ook hier vragen de leden van het CDA welke omschrijving leidend dient te zijn voor gemeentelijke overheden en burgers die een beroep doen op huishoudelijke hulp?

Antwoord 8

Op voorhand zijn gemeenten er niet aan gehouden om in hun verordeningen begrippen of termen over te nemen die wel in andere zoals die in de AWBZ of in andere kaders worden gehanteerd.

In de modelverordening van de VNG wordt opgemerkt dat een persoon niet in aanmerking komt voor hulp bij het huishouden als tot de leefeenheid waar deze persoon deel van uitmaakt een of meer huisgenoten behoren die wel in staat zijn het huishoudelijk werk te verrichten. Hiermee is dus niet gezegd dat hulp bij het huishouden uitsluitend aan alleenstaanden wordt verstrekt. Bij het vaststellen van de aanspraak wordt eerst gezien of en in hoeverre eventueel andere personen binnen de leefeenheid zelf de problemen kunnen oplossen. De omschrijving van het begrip gezamenlijke huishouding staat los van het partnerbegrip in het kader van de Wet Inkomensafhankelijke regelingen.

Vraag 9

In het amendement nr. 65 zijn twee algemene en globale normen opgenomen bij de bepaling van de mate waarin een beperking gecompenseerd moet worden: 'de beperkingen moeten weg genomen worden met oog op normale deelname aan het maatschappelijke verkeer' en 'Ter compensatie van beperkingen treft het college van B&W voorzieningen die in staat stellen tot een huishouding te voeren, etc.'.

- Is de regering het eens met de opvatting dat het begrip 'normaal' de globale norm is die de wetgever voor ogen heeft bij de bepaling van de compensatie?
- Deelt de regering de interpretatie dat de concretisering van de norm 'normaal' op

lokaal niveau bepaald wordt?

- Welke omschrijving van 'normaal' is volgens de regering voor een gemeenteraad een hanteerbare definitie die ten grondslag zou moeten liggen aan de lokale uitwerking?
- Is de typering in de ICF van functioneren zonder afhankelijk te zijn van voorzieningen als diensten en hulpmiddelen een bruikbare omschrijving van 'normaal'?

Antwoord 9

- De regering is het mee eens met de opvatting dat het begrip 'normaal' de globale norm is die de wetgever voor ogen heeft bij de bepaling van de compensatie.
- Ja, de regering vindt dat de concretisering van de norm 'normaal' op lokaal niveau bepaald wordt, net als in de Wvg waar inmiddels jurisprudentie is ontstaan.
- Naar de opvatting van de regering heeft een gemeenteraad geen behoefte aan een definitie van rijkswege verstrekt om te komen tot een uitwerking van de norm 'normaal' op het lokale niveau.
- Gezien het bovenstaande ligt het niet op de weg van de regering om gemeenten te beperken in hun uitwerking van de norm 'normaal' op het lokale niveau. Een uitspraak over het al dan niet bruikbaar zijn van de typering in de ICF acht de regering dan ook niet passend.

Vraag 10

In het antwoord op de vraag van het CDA en van de andere leden van de Vaste Commissie voor VWS naar het financieel fundament van de Wmo, verwijst de regering naar afspraken met de VNG. In het land bestaan bij gemeenten en burgers twijfel over de financiële aspecten van de Wmo.

Onze vraag aan de regering is of deze afspraken schriftelijk zijn vastgelegd?

Wil de regering de Eerste Kamer informeren door middel van een afschrift van deze afspraken?

Antwoord 10

Als de leden van de Eerste of de Tweede Kamer vragen om een afschrift van de verslagen van genoemde overleggen dan is de regering zeker bereid om deze overleggen.

Vraag 11

Neemt de regering communicatie over de gezonde basis van de Wmo op in het landelijke communicatieplan?

Antwoord 11

De regering zal in dit antwoord de gezonde basis van de Wmo' direct de belangen van de

de regel kan worden afgeweken bij overwegende bezwaren en dat de voorwaarden waaronder de keuzevrijheid vorm krijgt geen beperking mag inhouden van die keuzevrijheid. Het amendement maakt duidelijk het belang dat wordt gehecht aan keuzevrijheid voor een persoonsgebonden budget in de Wmo. Kan de regering ingaan op de grenzen die aan deze keuzevrijheid mogen worden gesteld in een (model)verordening als het gaat om het creëren van zogenaamde voorliggende voorzieningen die naar aard en inhoud vergelijkbaar zijn met individuele voorzieningen maar door een andere nominatie of doelgroep geen individuele voorzieningen worden genoemd en daarmee uitgesloten worden van de mogelijkheid te kiezen voor een persoonsgebonden budget?

Antwoord 12

De modelverordening wordt opgesteld door de VNG. Elke individuele gemeente moet zelf een verordening vaststellen. Of een beschikking die genomen is op basis van de gemeentelijke verordening in strijd is met de Wmo moet blijken als er een bezwaar- of beroepsprocedure wordt gevolgd. De regering heeft kennis genomen van de modelverordening van de VNG. Naar het oordeel van de regering sluit de modelverordening aan bij de bedoelingen van de Wmo. In de modelverordening vindt geen oneigenlijke inperking van de keuzevrijheid van de burger plaats.

Vraag 13

In het antwoord van de regering op de verhouding Wmo en AWBZ indicatie stelt de regering terecht dat eerst de vraag van betrokkene objectief in beeld moet worden gebracht. Voor objectiviteit is gemeenschappelijk taalgebruik een eerste vereiste. Op dit punt komt nu de vraag op hoe gaan gemeenten de indicatie objectief uitvoeren zonder dat men gebruikt maakt van de ICF classificatie die wel gebruikt wordt bij de AWBZ? Brengt dit geen onnodige onzekerheid teweeg bij de burger die een beroep doet op ondersteuning? Wordt er nog gedacht aan een Wmo indicatie-protocol als handreiking aan gemeenten, waarin op basis van ICF de situatie van betrokkene met oog op zelfredzaamheid en deelname aan het maatschappelijk verkeer in kaart wordt gebracht?

Antwoord 13

De regering deelt de mening van de CDA-leden dat het aanbeveling verdient gebruik te maken van de ICF-classificatie. De VNG heeft dit ook opgenomen in haar modelverordening. Ook in de handreiking Toegang, die momenteel wordt geactualiseerd naar aanleiding van de wetsbehandeling in de Tweede Kamer wordt dit punt meegenomen.

Vraag 14

Betekent het antwoord van de regering m.b.t. draagkracht van ouders met minderjarige kinderen dat de ouders volledig op hun draagkracht worden aangesproken? Ligt een analogie met de zorgverzekeringswet niet meer voor de hand? Is de draagkracht van ouders van kinderen met beperkingen op zich reeds zeer zwaar belast? In hoeverre zijn ouders mantelzorgers voor hun kind met ernstige beperkingen en in hoeverre kunnen ouders een beroep doen op ondersteuning door de Wmo vanwege hun mantelzorgfunctie?

Antwoord 14

Gemeenten hebben niet de vrijheid om eigen bijdragen op te leggen aan personen beneden de leeftijd van 18 jaar. Daarover is de wet heel duidelijk (artikel 15). Wel moeten gemeenten bij het bepalen van de voorzieningen ondermeer rekening houden met de capaciteit van de

aanvrager om uit oogpunt van kosten zelf in maatregelen te voorzien (artikel 4, tweede lid). De wet bevat niet de mogelijkheid om bij amvb nadere regels ten aanzien daarvan te stellen, zoals dat wel kan ten aanzien van de eigen bijdragen (artikel 15, derde lid). De regering is echter van oordeel dat een interpretatie, naar analogie van artikel 15 voor de hand ligt. Het komt de regering daarom plausibel voor dit artikelonderdeel zo te lezen dat indien de ontvanger van de voorziening jonger is dan 18 jaar, gemeenten hem niet, vanwege zijn mogelijke financiële capaciteit, een voorziening weigeren. Een analogie met de Zorgverzekeringswet ligt hier niet voor de hand. De nu voorgestelde eigen bijdrageregeling continueert in feite de bestaande situatie, waarin sprake is van een anticumulatieregeling voor eigen bijdragen in AWBZ en Wvg. Voor die gevallen waarin meerdere lasten (ook die ten gevolge van de Zorgverzekeringswet) samenvallen, voorziet de fiscale regelgeving in potentiële compensatie.

In prestatieveld nummer 4 is bepaald dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor de ondersteuning van de mantelzorgers. In die situaties waarin ouders zorgdragen voor hun kind met ernstige beperkingen die de gebruikelijke opvoedingstaak overtreft ligt het in de rede dat deze ouders een beroep kunnen doen op ondersteuning van hun mantelzorg.

Vraag 15

Kan de regering nog eens toelichten op grond van de discussie in het wetgevingsoverleg met de Tweede Kamer aan welke overwegende bezwaren de regering op dat moment heeft gedacht en bij de behandeling van het persoonsgebonden budget amendement heeft uitgesproken? Hoe verhoudt zich de behandeling in een wetgevend overleg met een commissie vergadering? Welke conclusie verbindt de regering aan het verslag in deze verschillende gremia?

Antwoord 15

Weliswaar kent het wetgevend overleg een andere status dan een commissievergadering maar de regering acht zich – ondanks deze verschillen in status – politiek gebonden aan uitspraken gedaan in commissievergaderingen.

Ten aanzien van overwegende bezwaren in relatie tot persoonsgebonden budget (artikel 6) is het volgende gewisseld. In de toelichting op de tweede nota van wijziging (Kamerstukken II, 2005/06, 30 131, nr. 31), is toegelicht waarom de verplichting voor gemeenten om mensen de keuze te geven tussen persoonsgebonden budget en een naturavoorziening niet bestaat indien daar overwegende bezwaren tegen zijn. De regering denkt daarbij aan gevallen waarin het zeer twijfelachtig is dat betrokkene zijn persoonsgebonden budget besteedt aan datgene waarvoor het is bedoeld, bijvoorbeeld bij mensen met manische buien of verslavingsproblematiek. Wanneer deze mensen over een goed netwerk beschikken dat voor hen het beheer kan verzorgen, kan een persoonsgebonden budget vanzelfsprekend wel als keuzemogelijkheid beschikbaar blijven, aldus de toelichting.

In het op 26 januari 2006 gevoerde overleg met de Tweede Kamer heeft de staatssecretaris van VWS de indieners van een op persoonsgebonden budget betrekking hebbend amendement verzocht om in dit amendement eveneens de uitzonderingsbepaling op te nemen. De staatssecretaris heeft toen aangegeven het onverstandig te vinden wanneer de mogelijkheid zou ontbreken om geen persoonsgebonden budget te verstrekken in bepaalde gevallen, bijvoorbeeld wanneer het ook vanuit cliëntperspectief (psychoten of drugsverslaafden) onverstandig is. Aan dit verzoek van de staatssecretaris is voldaan (Kamerstukken II, 2005/06,

30 131, nr. 100). Het desbetreffende amendement is aanvaard en heeft geleid tot het artikel 6, zoals dat nu in het voorstel van wet is opgenomen.

Het is aan gemeenten om te bepalen of er sprake is van overwegende bezwaren als bedoeld in artikel 6. In het debat met de Tweede Kamer op 29 maart 2006 over Valys is dit onderwerp eveneens aan de orde geweest. Bij deze gelegenheid heeft de Tweede Kamer uitgesproken dat “efficiencyoverwegingen” onder overwegende bezwaren kunnen vallen voor mensen die met het collectief vervoer kunnen reizen. De formulering van het artikel geeft aan, dat de gemeente niet lichtvaardig mag besluiten tot het achterwege laten van de keuzemogelijkheid. Uiteindelijk beslist de rechter of de gemeente in een individueel geval op juiste gronden een bepaalde afweging heeft mogen maken.

Vraag 16

De regering is nog niet ingegaan op de vraag van het CDA over de financiering van de respijtzorg. Wil de regering in tweede termijn dit alsnog doen?

Antwoord 16

Wanneer de persoon die door de mantelzorger wordt verzorgd beschikt over een indicatie in het kader van de AWBZ kan in principe ten laste van de AWBZ respijtzorg worden geboden. Daarbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan tijdelijke opname of dag- en of nachtopvang. De hieraan verbonden kosten komen ten laste van de AWBZ. Uiteraard hebben gemeenten de mogelijkheid om huishoudelijke verzorging aan te bieden wanneer de mantelzorger overbelast dreigt te worden. Het is aan de gemeente om hieraan in financiële zin invulling te geven. De hieraan verbonden kosten moeten worden gedekt uit het geld dat de gemeenten in het kader van de Wmo beschikbaar wordt gesteld.

Vraag 17

Wanneer een mantelzorger een persoonsgebonden budget aanvraagt voor individuele ondersteuning bijvoorbeeld bij het oplossen van een transferprobleem met zijn partner, kan de CDA-fractie er vanuit gaan dat het persoonsgebonden budget dan ook verleend wordt?

Antwoord 17

In de Wmo wordt in prestatieveld nummer 4 het ondersteunen van mantelzorgers genoemd. Gemeenten hebben deze taak, maar zijn niet verplicht om mantelzorgers een individuele voorziening (dus ook niet in de vorm van een persoonsgebonden budget) aan te bieden.

Vraag 18

Het is terecht dat de regering aandacht heeft voor een versterking van de positie van gemeenten op aanpalende Wmo terreinen zoals het kunnen realiseren van de bouwopgave van voor ouderen en mensen met beperkingen geschikte woningen. Kan de regering aangeven welke concrete extra bevoegdheden gemeenten op deze terreinen al hebben of binnenkort mogen verwachten?

Antwoord 18

Met de beleidsbrief van 12 december 2005 van de minister van VROM over de toekomst van de corporaties (Kamerstukken II 2005/06, 29 453, nr. 30) wordt beoogd dat de verhouding tussen gemeenten en corporaties dusdanig wordt gewijzigd, dat de woningcorporaties tot meer

prestaties komen. In deze nieuwe aanpak stellen gemeenten woonvisies op, waarin ook aandacht kan worden besteed aan geschikte woningen voor mensen met beperkingen. Op deze woonvisies moeten corporaties een bod doen, zodanig dat de woonvisie gerealiseerd kan worden. Deze werkwijze zou moeten leiden tot prestatie-afspraken tussen gemeenten en corporatie(s). Indien de gemeente meent dat de corporatie in gebreke blijft – bij het bod of bij de uitvoering – kan na eventuele mediation uiteindelijk de minister van VROM ingeschakeld worden. Deze kan corporaties aanspreken op het inzetten van hun maatschappelijke middelen en kan de inzet van de corporaties toetsen aan een investeringsdoelstelling die per corporatie is bepaald. Indien sprake is van redelijke wensen van de gemeente, kan de minister op basis van reeds beschikbare instrumenten in de Woningwet (zoals een aanwijzing) de woningcorporatie dwingen tot meer prestaties. Meer dan in het verleden kan een gemeente daardoor invloed uitoefenen op wat de corporatie presteert op het terrein van toegankelijke woningen en maatschappelijk vastgoed.